

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Керівникам департаментів (управлінь)
освіти і науки обласних,
Київської міської державних
(військово-цивільних) адміністрацій

Керівникам закладів дошкільної освіти

Щодо організації діяльності закладів
дошкільної освіти та захисту законних прав
працівників

Шановні колеги!

До Міністерства освіти і науки України все частіше звертаються працівники закладів дошкільної освіти з проханням сприяти у захисті законних прав, зокрема їм не дозволяють працювати дистанційно, відправляють у відпустки за власний рахунок, оголошують простій, призупиняють дію трудового договору.

Міністерство неодноразово листами від 28.02.2022 № 1/3292-22, від 06.03.2022 № 1/3370-22, від 07.03.2022 № 1/3378-22, від 15.03.2022 № 1/3463-22, № 1/3845-22 від 02.04.2022, від 22.06.2022 № 1/6887-22, від 27.07.2022 № 1/8504-22 року доводило до департаментів (управлінь) освіти і науки обласних, Київської міської державних (військово-цивільних) адміністрацій інформацію щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти, особливостей застосування норм трудового законодавства під час дії правового режиму воєнного стану, зокрема щодо оплати праці працівників закладів освіти під час призупинення навчання, в умовах дистанційного навчання, під час простою тощо (зазначені листи є у вільному доступі на сайті Міністерства освіти і науки України).

Звертаємо увагу, що особливості оплати праці у воєнний час визначає Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», який набув чинності 24.03.2022. Роботодавець, як і у мирний час:

- виплачує працівнику зарплату на умовах, визначених трудовим договором (ч. 1 ст. 10 Закону № 2136);
- вживає всіх можливих заходів щоби працівники вчасно отримали зарплату (ч. 2 ст. 10 Закону № 2136).

МОН № 1/11679-22 від 04.10.2022

Підписав: Рогова Віра Борисівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000B0DD300090D58D00
Дійсний: з 05.01.2021 0:00:00 по 05.01.2023 0:00:00

Наголошуємо на тому, що відповідно до частини першої статті 57¹ Закону України «Про освіту», що набув чинності 20.03.2022, працівникам закладів освіти, установ освіти, наукових установ, у тому числі тим, які в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану в Україні чи окремих її місцевостях, оголошених у встановленому порядку (особливий період), були вимушені змінити місце проживання (перебування), залишити робоче місце, місце навчання, незалежно від місця їх проживання (перебування) на час особливого періоду гарантується, зокрема, **організація освітнього процесу в дистанційній формі або в будь-якій іншій формі**, що є найбільш безпечною для його учасників; збереження місця роботи, середнього заробітку та інших виплат, передбачених законом.

Дистанційна робота — це форма організації праці, за якої робота виконується працівником поза робочими приміщеннями чи територією роботодавця, в будь-якому місці за вибором працівника та з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ст. 60-2 КЗпП).

Стаття 9 Закону України «Про освіту» містить норму, що однією з форм здобуття освіти є дистанційна форма здобуття освіти. Вона визначається, як «індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій». Заклади дошкільної освіти можуть організовувати освітній процес за різними формами. Взаємодія з родинами в умовах впровадження дистанційної освіти можлива у форматі «педагог – батьки – дитина». Таку роботу в умовах дистанційного навчання мають здійснювати вихователі, вчителі-логопеди, інструктори з фізкультури, музичні керівники, практичні психологи тощо.

Звертаємо особливу увагу на **проведення тарифікації** педагогічних працівників закладів дошкільної освіти з дотриманням нормативних вимог. При проведенні тарифікації враховується кількість груп та кількість дітей за списком (без урахування потужності укриття закладу), та з урахуванням різних форм проведення освітнього процесу (офлайн та онлайн).

Наголошуємо, що ухвалені управлінські рішення не можуть суперечити Конституції України та законам України, Кодексу законів про працю України та не мають порушувати права громадян.

Якщо працівники закладу дошкільної освіти не можуть виконувати роботу дистанційно, можна оголосити **простій**. Місце перебування працівника під час цілоденного простою визначається розпорядженням (наказом) роботодавця, і може бути визначено на робочому місці відповідно до встановленого у закладі режиму робіт, при цьому працівники **не повинні виконувати свої посадові обов'язки**.

Призупинити дію трудових договорів з такими працівниками - це саме останнє, що може зробити роботодавець.

Призупинення дії трудового договору — це тимчасове припинення роботодавцем забезпечення працівника роботою і тимчасове припинення працівником виконання роботи за укладеним трудовим договором у зв'язку із збройною агресією проти України, що виключає можливість обох сторін трудових відносин виконувати обов'язки, передбачені трудовим договором.

Наголошуємо, що цю норму можна застосовувати, **якщо одночасно і працівник, і роботодавець не можуть виконувати обов'язки**. Ці дві умови мають виконуватися одночасно.

Призупинення дії трудового договору не спричиняє припинення трудових відносин. Мінекономіки зауважує, що головна умова, щоби призупинити дію трудового договору — абсолютна неможливість роботодавця надати роботу та працівника — виконувати її.

Відшкодування зарплати, гарантійних і компенсаційних виплат працівникам за час призупинення дії трудового договору Верховна Рада в повному обсязі поклала на державу, що здійснює збройну агресію проти України (ч. 4 ст. 13 Закону № 2136).

Наголошуємо також, що відпустку за власний рахунок можна надати лише за бажанням працівника.

На виконання вище зазначеного, роботодавець повинен вживати всіх можливих заходів для забезпечення реалізації прав працівників, збереження кількості закладів та працівників в них.

З повагою

Заступник Міністра

Віра РОГОВА